

УДК 687.152:355.66

ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕДМЕТІВ РЕЧОВОГО МАЙНА ВІДПОВІДНО ДО ВІЙСЬКОВО-ОБЛІКОВОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА РЕАЛЬНИХ ВІЙСЬКОВИХ УМОВ

Ю.С. Гончаренко, А.В. Курганський
Науковий керівник проф. С.М. Березненко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета та завдання. Встановлення та оцінювання показників ефективності застосування предметів речового майна відповідно до військово-облікової спеціальності та умов експлуатації.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес проектування предметів речового майна відповідно до військово-облікової спеціальності та реальних умовах. Предметом досліджень є оцінювання основних показників якості предметів речового майна.

Предмет дослідження. Оцінка та аналіз основних показників та ряду вимог до речового майна військовослужбовців.

Методи та засоби дослідження. У роботі оцінюються показники якості речового майна військовослужбовця колективно експертним методом та методом Дельфі.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Теоретично обґрунтовано найважливіші показники якості речового майна з метою максимального задоволення вимог солдат до обмундирування.

Результати дослідження.

Речове майно відповідно до військово-облікової спеціальності та умов експлуатації повинно забезпечувати максимальну працездатність та комфортність у процесі професійної, оперативно-службової та навчальної підготовки військовослужбовця [1]. Розглядаючи питання найважливіших вимог до речового майна військовослужбовців, необхідно здійснити комплексний підхід до оцінювання основних показників якості, спланувати та застосувати експертне оцінювання, яке забезпечить відповідність речового майна необхідним показникам [2].

З метою максимального задоволення потреб військ до обмундирування пред'являється ряд вимог: тактико-технічні, фізичні (ергономічні), естетичні, економічні та інші властивості дослідних предметів у порівнянні з контрольними предметами [3].

До тактико-технічних віднесено: відповідність розмірів дослідних предметів фактичним обмірам військовослужбовця; зручність дослідних предметів у носінні та при виконанні завдань у специфічних для них умовах; захисність виробів від негативного впливу навколишнього середовища; зносостійкість виробів; відповідність дослідних предметів вимогам з маскування; сумісність дослідних виробів з іншими виробами. Відповідність функціональному призначенню це комплексна властивість з врахуванням умов експлуатації: клімат, сезон, стать і вік, цільове призначення (повсякденна, вихідна, для занять спортом і відпочинку та ін.).

До фізичних або ергономічних віднесено: маса; теплозахистність; повітропроникність; водостійкість; вологопроникність; гігроскопічність; вологовіддача; зминання; стійкість пофарбування; зміни лінійних розмірів після прання та впливу вологи; вплив волого-теплової обробки на зовнішній вигляд; пілінгоутворення та ін.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Технологія та конструювання швейних виробів

Слід зазначити, що розглядаючи питання фізичних властивостей до військової форми одягу, необхідно здійснювати комплексний підхід до оцінки властивостей основних шарів одягу (1-й шар – натільна білизна, 2-й – костюм польовий та 3-й – костюм польовий утеплений), оскільки різні шари виконують різні функції, а тому й ергономічні вимоги до тканин, з яких вони виготовляються також відрізняються.

До естетичних виднесено: відповідність конструкції, форми і кольору обмундирування його цільовому призначенню і порі року; раціональність вираження властивостей матеріалів у формі конструкції моделі; новизна, виразність і оригінальність моделі; досконалість і витонченість обробки усіх відкритих елементів виробу; виразність фірмових знаків, маркувального ярлика, упаковки і супровідної документації.

До властивостей, які відповідають естетичним вимогам під час зорового сприйняття, можна віднести фактуру, блиск, колір, малюнок.

Висновки. Якість військової форми формується на всіх стадіях її створення вимагає перш за все правильного і об'єктивного вимірювання, оцінювання і контролю показників якості. Враховуючи результати дослідження можна стверджувати, що одними з найважливіших показників якості речового майна військовослужбовця є тактико-технічні, фізичні, естетичні та економічні, але для удосконалення цих показників слід застосовувати експертне оцінювання на основі стандартизованих методик.

Ключові слова. Військовослужбовець, речове майно, оцінювання показників, тактико-технічні властивості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дутка Л. І. Комплексні дослідження показників механічних властивостей матеріалів для форми військовослужбовців / Л. І. Дутка, А. Т. Арабулі // Тези доповідей XV Всеукраїнської наукової конференції молодих учених та студентів "Наукові розробки молоді на сучасному етапі". Т. 1 : Секція "Нові наукомісткі технології виробництва матеріалів, виробів широкого вжитку та спеціального призначення": 28-29 квітня 2016 р. — К. : КНУТД, 2016. — С. 16.
2. Оцінювання сумісності елементів перспективних комплектів бойового спорядження: аеробна продуктивність організму суб'єктів / М. М. Курганська, С. М. Березненко, А. О. Малій, А. В. Курганський, В. М. Василенко // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Технічні науки. - 2017. - № 1 (106). - С. 59-65.
3. Міністерство оборони України – Online [Електронний ресурс]: Порядок надання предметів речового майна виробників на експериментальну носку для проведення військових (дослідних) випробувань. – Реж. Доступу: http://www.mil.gov.ua/content/other/proba_formu
4. Sityjenkins, I. & Viļumsone, A. & Ziemele, I. & Zariņa, U. & Piņķe, K. Soldier individual protection system aprior ranking of functional replies// Scientific Journal of RTU. 9. series., Materiālzinātne. - 5. vol. (2010) – p. 64.-71.